

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hygiena

příručka pro účastníky kurzu - pracovní text ke studiu

Pojďme spolu CZ.1.07/1.2.17/01.0011

Operační program Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Rovné příležitosti dětí a žáků,
včetně dětí a žáků se speciálními
vzdělávacími potřebami

10. ZDRAVOTNÍ ZABEZPEČENÍ TÁBORA A HYGIENA

NA ZOTAVOVACÍCH AKCÍCH

MUDr. Jitka Suská

Cílem tohoto materiálu je předložit vám **informace** a jednotlivé kroky zdravotního zabezpečení tábora **z pohledu časové osy pro přípravu a průběh tábora**, Zákona 258/2000 O ochraně veřejného zdraví (včetně jeho novelizací), Vyhlášky 106/2001 Ministerstva zdravotnictví O hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti a Vyhlášky 320/2010 sb. Materiál může posloužit jako osnova pro školitele i jako stručné zápisky pro účastníka školení, nebo i k opakování a přípravě k ověřování znalostí.

Zotavovací akce - je organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jehož účelem je posílit zdraví a zvýšit jejich tělesnou zdatnost popřípadě i získat specifické znalosti a dovednosti.

Při organizování **jiné podobné akce pro děti - organizovaný pobyt dětí v menším počtu nebo na kratší dobu, než stanoví §8 odst. 1 s výjimkou akcí pořádaných pro děti v poměru rodinném a obdobném, musí osoba, která akci pořádá, zajistit hygienicky nezávadný stav zařízení, zásobování akce pitnou vodou v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem pro zotavovací akce, a účast pouze fyzických osob, které splňují podmínky stanovené v §10 (Z258).**

A) Příprava tábora - povinnosti provozovatele

- Rozhodnutí o údržbě či vyhledání nového **tábořiště**, o opravách nebo zapůjčení nové **základny** nebo **putovní trasy**.
- Rozhodnutí o **zdroji pitné vody**. Dovoz vody pouze u táborů s kapacitou max. 50 účastníků. Požadavek na zajištění minimální množství pitné vody nutné pro pořádání akce.
- Rozhodnutí o způsobech skladování, třídění a **odstraňování odpadů a nakládání se splaškovými vodami**.
- **Oznámení o konání tábora hygienikům - nejméně jeden měsíc předem - orgánu státní ochrany veřejného zdraví příslušném podle místa konání, nebo jejího zahájení (putovní tábor) s výjimkou táborů v zahraničí. Oznámení musí obsahovat 5 (nebo 6) základních údajů - termín, místo, počet dětí, způsob zabezpečení pitné vody, způsob zajištění stravování účastníků zotavovací akce - protokol o zkráceném rozboru jakosti pitné vody, max. 3 měsíce starý). Hygienici nám nemusí odpovědět.**
- Zajištění dohody s některým praktickým lékařem pro děti a dorost v blízkosti tábora o akutní zdravotní péči v průběhu tábora.

- **Zajištění vybavené lékárničky**, případně vybavení ošetřovny a izolačních lůžek.
- Zajištění osoby **ZDRAVOTNÍKA** tábora s **náležitou kvalifikací**. Dle znalostí a schopností zdravotníka i možnost zúčastnit se akce i pro děti se zdravotním rizikem - astma, diabetes, těžší formy alergie, zhoršená motorika.
- Zajištění **osoby činné při stravování** (kuchař, hospodář,...). Opět dle jejich schopností možnost dietního stravování - bezlepková dieta, diabetická dieta, potravinové alergie.
- **Zdravotní dokumentace dospělých táborových pracovníků**
 - Posudek o **zdravotní způsobilosti k výkonu funkce** s výjimkou pedagogických a zdravotnických pracovníků (pedagogové a zdravotníci - alespoň potvrzení zaměstnavatele o vykonávaném zaměstnání). Posudek platí 1 kalendářní rok od data vydání.
 - **Zdravotní průkaz** pracovníka pro práci s potravinami.
 - Zajistit **instruktáž** všech nových táborových pracovníků o **hygienických požadavcích na provoz zotavovací akce, předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a jiných poškození zdraví včetně základů první pomoci pokud se takové instruktáže dosud nezúčastnili**. O instruktáži musí být pořízen zápis s osnovou školení, osobou školitele, datem proškolení a podpisy všech proškolených pracovníků tábora nad 18 let.
- **Zdravotní dokumentace dětí o zdravotní způsobilosti**.
 - **“Bezinfekčnost“ a prohlášení o aktuálním zdravotním stavu** dítěte, které nesmí být starší 24 hodin před odjezdem.
 - Upozornění rodičů na specifické vlastnosti a problémy dítěte.
 - **Posudek o zdravotní způsobilosti** dítěte a podrobení se očkován ... (vydané praktickým lékařem, který dítě registruje, **platí 1 kalendářní rok**).
 - **Průkaz pojištění zdravotní pojišťovny**
- Vypracovat **Denní řád** (min. 9 hodin čas na spánek, čas na osobní hygienu, ...) a **Táborový řád**, který respektuje věkové, zdravotní schopnosti dětí.
- Připravit a včas předat účastníkům tábora všechny potřebné **formuláře** a informace.
- Připravit **Zdravotní deník** (ukázka viz. příloha).

B) Zahájení tábora

- Vybereme od rodičů **LIST ÚČASTNÍKA, DOKLAD O ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI** dítěte a **očkování** dítěte, **PRŮKAZ POJIŠTĚNCE** zdravotní pojišťovny dítěte.
- Zdravotník **musí provést zdravotní filtr**.
- V rámci poučení dětí při zahájení tábora, je také seznámíme s Táborovým řádem a Denním režimem.
- Děvčata dle věku jsou poučena, jak je zajištěna možnost intimní hygieny (denně zajištění teplé vody, dostupnost hygienického koutu - sprch).
- Zdravotník zkontroluje stav ošetřovny a izolace (řídí její vybudování, provede úklid, vybalení a kontrolu materiálu).

- První den na poradě vedoucích upozorní zdravotník na děti se zdravotními riziky (silné alergie, citlivost na některé léky, výraznější zdravotní a pohybová omezení, které je třeba zohlednit v průběhu tábora). Je to důležité zvláště pokud se v některých okamžicích děti zapojují do programu i v jinak organizovaných skupinkách než je oddíl např. zájmové kroužky nebo sportovní činnost, nebo při krátkodobé výměně zraněného nebo nemocného vedoucího oddílu.
- **Provedeme kontrolu Potravinářských průkazů** a vybere od pracovníků tábora Prohlášení o bezinfekčnosti a Způsobilost k práci s dětmi.
- **Zdravotník provede výpis z Dokladů o zdravotní způsobilosti dětí i dospělých.**

C) Průběh tábora

- **Dosažitelnost zdravotníka 24 hodin po dobu konání tábora.**
- **Pravidelné informace o zdravotním stavu tábora.**
- **Pravidla pro činnost ošetřovny a izolace** - pravidelné ordinační hodiny pro převazy a kontrolu zdravotního stavu = ráno - před snídaní a večer - po večeři. Odvoz nemocných na vyšetření nebo zraněných na ošetření. Stanovený postup jak volat záchranku.
- **Okamžité upozornění vedení tábora v případě akutních stavů.**
- **Návštěva WC** v prvních 3 dnech tábora (provede osvětu či pohovory).
- **Podílí se na bodování pořádku a čistota** ve stanech (na pokojích).
- **Program**, aktivní účast při plavání a sportovních akcích, ovlivňování programu pokud by nerespektoval fyzické možnosti, stav počasí,
 - úprava programu podle počasí ...,
 - respektování požadavků přiměřenosti fyzické zátěže,
 - odpočinek - 3 táborový den, každý 3. den putování, po vícedenním putování,
 - nutnost respektování potřeb účastníků se specifickými problémy - zdravotními, výchovnými, ...,
 - koupání (na místech k tomu vyhrazených) - **nejdříve 1 hodinu po jídle nebo intenzivním cvičení.**
- **Denní úklid** - všech prostor, se mohou zúčastnit i děti pod vedením vedoucích s výjimkou úklidu WC.
- **Bezpečnost dětí** - úrazy - lékárníčka nebo zdravotnický balíček pro družiny a oddíly na výlety a program.
- **Stravování** - provoz kuchyně - jídelniček.
- **Hygienické požadavky** na provozovny, v nichž se stravovací služby poskytují jen po dobu konání zotavovacích akcí, se nevztahují zvláštní předpisy.
- **Jídelniček** musí odpovídat zásadám zdravé výživy a schopnostem kuchyňského personálu:
 - dietní stravování dětí s různými typy diet,
 - potraviny pouze z distribuční sítě,
 - **hygienicky rizikové potraviny** tj. skupiny potravin, které nelze podávat ani používat k přípravě pokrmů,

- **podmínky pro použití některých potravin** na stanových táborech, kde nelze dodržet požadavky na výrobu a skladování pokrmů (příloha č.1 k vyhlášce),
- **prostorové podmínky** - křížení provozů,
- **označené a oddělené vybavení na zpracování potravin** (tepelně neopracované a opracované potraviny, syrové x vařené maso, zelenina, vejce),
- čisté ochranné pomůcky a prostředky, oblečení, utěrky, pytle, bedny...,
- doprava a skladování potravin,
- **služby dětí v kuchyni** - u táborů do 50 dětí, u táborů nad 50 dětí, zdravotní stav dětí podílejících se na přípravě stravy musí být posouzen zdravotníkem,
- putovní tábory,
- **dodržování zásad osobní a provozní hygieny** kuchařem i službou.
- VODA - zdroje - dovoz vody (pitná voda, nápoje, voda na osobní hygienu, voda na mytí nádobí).
- Pitná voda je nutná k mytí všeho nádobí a všech ploch v kuchyni, pro osobní hygienu pracovníků v kuchyni a na provoz ošetřovny a izolace.
- Osobní hygiena (zuby - pitná voda, teplá voda 1 x týdně, osobní hygiena dívek, týdenní koupání).
- Klíšťata, vši, myši, vzteklna, sinice, jedovaté rostliny - hlídat jejich výskyt.
- Návštěvy na tábore (kontrolní, pracovní, rodiče) a bezinfekčnost návštěv.
- Zdravotní deník - zaznamenáváme veškerá ošetření včetně např. odstranění klíšťat.

D) Táborové stavby

- Ubytování - oddělené dle pohlaví, patrové postele (podložka, bočnice, bezpečný přístup), tak aby se v noci nebudili, když jdou na WC - uličky, požadavek na sucho - spaní a uložení věcí).
- Kuchyň, vodárna, sklípek, sklad potravin, chladírna.
- Umývárny, hygienický koutek, zdroj teplé vody, záchody - počty dětí na 1 záchod, možnosti umývání rukou **v tekoucí vodě**, suché záchody - denní zasypávání, vsakovací jímka, jídelna a společenská místnost.
- Ošetřovna, izolačka - označení, zajištění léků tak, aby se k nim nemohly dostat děti. Možnost mytí rukou, zdravotní odpad shromažďovat odděleně a nejlépe asi spálit v kamnech. Před ošetřovnou možnost sezení - lavička.
- Sušárna věcí (přírodní, vytápěný hangár nebo budova - místnost).

E) Po ukončení tábora

- Vrácení zdravotní dokumentace dětí - doklad o zdravotní způsobilosti a očkování, průkaz pojištěnce.
- Při vrácení uzdravených dětí nebo nemocných dětí předat rodičům nebo jejich zákonným zástupcům lékařské nálezy.
- Povinnost informovat rodiče o stavu dítěte - o provedených ošetřeních.
- Uložení zdravotní dokumentace tábora (**6 měsíců**).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

**Vyhláška č. 106/2001 Sb.
o hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti**

Ministerstvo zdravotnictví stanoví podle § 108 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen "zákon") k provedení § 8 odst. 2, § 23 odst. 3 a § 24 odst. 1 písm. d) zákona:

Změny a doplňky předpisu:

vyhláškou č. 148/2004 Sb. s účinností 7. 4. 2004

vyhláškou č. 320/2010 Sb. s účinností 1. 2. 2011 (změny jsou podtrženy)

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje hygienické požadavky na umístění, prostorové podmínky a funkční členění staveb a zařízení, včetně jejich vybavení, a na ubytování, osvětlení, úklid, zásobování vodou, odstraňování odpadů a odpadních vod, stravování a režim dne zotavovacích akcí. V příloze č. 1 k této vyhlášce se dále stanoví podmínky pro podávání a použití některých potravin a přípravu pokrmů, v příloze č. 2 (není součástí tohoto materiálu) k této vyhlášce náplň kurzu první pomoci pro zdravotníka zotavovacích akcí a škol v přírodě, v příloze č. 3 k této vyhlášce vzor posudku o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci a škole v přírodě a v příloze č. 4 k této vyhlášce minimální rozsah vybavení lékárníčky pro zotavovací akce pro děti a pro školy v přírodě.

§ 2

Umístění

Zotavovací akce se umísťují mimo území, kde lze předpokládat znečištění ovzduší nad stanovené limity¹⁾ nebo překročení hygienického limitu hluku pro chráněný venkovní prostor²⁾. K pozemku, na kterém je umístěna zotavovací akce, musí vést přístupová cesta.

§ 3

Prostorové podmínky

(1) Zotavovací akce se pořádají ve stavbách nebo ve stanech.

(2) Prostory ve stavbách³⁾ musí být suché, s přirozeným větráním a osvětlením; plocha na jedno ubytované dítě musí být nejméně 2,5 m². Ve stavbách i stanech musí počet ubytovaných dětí odpovídat podmínce zachování prostoru pro uložení osobních věcí a možnosti pohybu mezi jednotlivými lůžky.

(3) Stany určené pro ubytování dětí musí mít pevnou nepromokavou stanovou plachtu. Prostory pro spaní musí být izolovány od země proti vlhku a chladu a prostory pro uložení osobních věcí musí být izolovány proti vlhku.

(4) Na zotavovacích akcích musí být vytvořeny podmínky pro osobní hygienu. V umývárně musí být na 5 dětí jedno umyvadlo s tekoucí vodou a odtokem nebo jeden výtokový kohout s odvodem použité vody mimo místo osobní očisty a na 30 dětí nejméně jedna sprchová růžice. Sprchy užívají děti odděleně podle pohlaví a musí být zajištěna intimita. Na všech zotavovacích akcích musí být zajištěna možnost koupání nebo osprchování v teplé vodě alespoň jednou za týden.

(5) Záchody se zřizují v počtu 1 záchod na 15 dětí. Záchody užívají děti odděleně podle pohlaví a musí být zajištěna intimita. V blízkosti záchodů musí být možnost mytí rukou v tekoucí vodě.

(6) Ve stavbách se ošetřovna a izolace zřizují v samostatných místnostech vybavených umyvadlem s tekoucí pitnou vodou a s možností vytápění a používání teplé vody. Izolace musí mít svůj vlastní záchod s možností mytí rukou v tekoucí vodě. Izolace ani ošetřovna nesmějí být vybaveny patrovými lůžky ani nesmějí být použity k jiným účelům. Na 30 dětí se zřizuje jedno lůžko. Jde-li o zotavovací akce pořádané ve stanech, lze ošetřovnu a izolaci umístit ve vyčleněných stanech. Léky a zdravotnická dokumentace musí být zajištěny tak, aby k nim neměly přístup děti ani jiné nepovolané osoby.

(7) Ve stavbách, kde se pořádají zimní zotavovací akce, musí být zajištěny mikroklimatické podmínky⁴⁾ odpovídající požadavkům na pobytové místnosti, teplá voda pro osobní hygienu a dále prostory pro sušení oděvů a obuvi a ukládání sportovních potřeb.

§ 4

Ubytování, vybavení a úklid

(1) Ubytování dětí se zajišťuje odděleně podle pohlaví s výjimkou případů, kdy se společným ubytováním vysloví souhlas zákonný zástupce dítěte. Osoby činné při zotavovací akci jako dozor se ubytují odděleně v blízkosti dětí. Zdravotník se ubytuje v bezprostřední blízkosti ošetřovny s izolací.

(2) Patrová lůžka lze použít pro děti od 7 let věku. Horní lůžko musí být bezpečně přístupné a vybavené zábranou proti pádu a nepropustnou podložkou pod matrací.

(3) Výměna ložního prádla musí být provedena vždy před použitím lůžka jiným dítětem, dále po znečištění a po odchodu dítěte z důvodu nemoci. Manipulace s ložním prádlem při výskytu infekčního onemocnění může provádět pouze zdravotník. Při použití lůžek s opakovaně užívanou matrací nebo slamníkem musí být lůžko vybaveno vyměnitelným povlakem nebo čistou textilií pokrývající celou plochu lůžka. Čisté ložní prádlo musí být skladováno tak, aby nedošlo k jeho znečištění. Použité ložní prádlo, které musí být uloženo vždy odděleně od čistého, musí být skladováno v ochranných úložných nebo transportních obalech.

(4) Před zahájením zotavovací akce, mezi jejími jednotlivými běhy a po ukončení zotavovací akce musí být proveden úklid a úprava všech prostor sloužících zotavovací akci.

(5) V průběhu zotavovací akce musí být prováděn denní úklid všech prostor sloužících zotavovací akci. Denního úklidu se mohou účastnit i děti pod vedením osob činných při zotavovací akci. Děti však nesmějí provádět úklid záchodů.

§ 5

Zásobování vodou

(1) Zotavovací akce musí být zabezpečena pitnou vodou splňující hygienické požadavky podle právního předpisu upravujícího požadavky na pitnou vodu⁵⁾ tak, aby jí byl dostatek k pití, čištění zubů, vaření, mytí nádobí, čištění pracovních ploch v kuchyni, osobní hygieně osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné a k provozu ošetrovny a izolace.

(2) K případnému donášení nebo dovozu pitné vody musí být použity pouze čisté uzavíratelné nádoby zhotovené z materiálů určených k přímému styku s pitnou vodou a vyčleněné k tomuto účelu. Označené nádoby s donášenou nebo dováženou pitnou vodou musí být ukládány na chladném a stinném místě.

§ 6

Odstraňování odpadů a nakládání s odpadními vodami

(1) S odpady je možno nakládat a zacházet jen za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.¹⁰⁾ Pevné odpady musí být ukládány do uzavíratelných nádob, které lze snadno čistit a dezinfikovat, nebo do jednorázových plastových obalů. Odpady se skladují mimo prostory, kde se manipuluje s potravinami.

(2) S odpadními vodami a s látkami škodlivými vodám je možné nakládat a zacházet jen za podmínek stanovených zvláštními právními předpisy.¹¹⁾

§ 7

Stravování

(1) Prostory pro stravování, s výjimkou ohniště, musí být vždy zastřešené a zabezpečené před nepříznivými zevními vlivy; musí zahrnovat alespoň prostory pro přípravu pokrmů, konzumaci pokrmů, mytí nádobí a skladování potravin. V prostoru přípravy pokrmů nesmí docházet ke křížení současně prováděných čistých a nečistých činností nebo postupů a úkonů, které se mohou vzájemně negativně ovlivňovat.

(2) Pracovní plochy, nástroje a nádoby musí být z materiálu vhodného pro styk s potravinami⁶⁾. Pracovní plochy, kterými mohou být i desky z materiálu vhodného pro styk s potravinami, musí být označeny a odděleny tak, aby na všech stupních výroby, zpracování a distribuce byly potraviny nebo pokrmy chráněny před kontaminací, která by mohla způsobit, že by potraviny nebo pokrmy byly zdravotně závadné.

(3) Zařízení, pracovní plochy, nástroje a nádoby musí být důkladně očištěny, a je-li to nezbytné, dezinfikovány. Čištění se musí provádět tak často, aby se vyloučilo riziko

kontaminace potravin nebo pokrmů. Musí být zajištěny odpovídající podmínky pro mytí potravin, nádobí a rukou osob vykonávajících činnosti epidemiologicky závažné. Mytí kuchyňského a jídelního nádobí musí být odděleno.

(4) Potraviny musí být skladovány za podmínek stanovených výrobcem nebo zvláštním právním předpisem⁷⁾. Skladované potraviny nebo pokrmy se nesmějí ovlivňovat navzájem a nesmějí být negativně ovlivňovány zevními vlivy. Během zotavovací akce nesmí být podávány ani k přípravě pokrmů používány potraviny stanovené v příloze č. 1 k této vyhlášce; v příloze jsou dále stanoveny podmínky, za kterých lze některé potraviny podávat nebo používat.

(5) Denně musí být pro děti na zotavovací akci zajištěna snídaně, přesnídávka, oběd, svačina a večeře. Při výdeji stravy lze sloučit výdej snídaně s přesnídávkou a oběda se svačinou. Součástí snídaně musí být teplý nápoj. Jedno z hlavních jídel musí být teplé. Strava podávaná dětem musí odpovídat jejich věku a fyzické zátěži. Na sestavování jídelního lístku se podílí zdravotník.

(6) Nápoje musí být pro účastníky zotavovací akce k dispozici po celý den. Uchovávají se v krytých nádobách s výpustným kohoutem nebo se rozlévají přímo z originálních balení.

(7) Děti se mohou podílet na přípravě stravy jen před jejím tepelným zpracováním a při pomocných pracích. Na zotavovací akci do 50 účastníků se mohou děti podílet na celé přípravě stravy a jejím výdeji, jsou-li pod dozorem osoby činné při stravování. Zdravotní stav dětí, které se podílejí na přípravě stravy, musí být posouzen zdravotníkem.

(8) I pokud je stravování zajištěno prostřednictvím provozoven stravovacích služeb, musí být zajištěno splnění požadavků upravených v odstavcích 4, 5 a 6.

§ 8

Režim dne

(1) V režimu dne musí být pevně vymezena doba pro spánek, osobní hygienu a stravování. Doba vymezená pro spánek musí činit nejméně 9 hodin pro děti do 10 let včetně a 8 hodin pro děti starší. Režim dne musí odpovídat věku a zdravotnímu stavu dětí.

(2) Fyzická a psychická zátěž dětí musí být přiměřená jejich věku, schopnostem a možnostem. Při soustavné fyzické zátěži dětí v prvních dvou dnech zotavovací akce musí být třetí den vyhrazen odpočinku. Na putovní zotavovací akci se stanoví den odpočinku s přihlédnutím k tělesné zdatnosti a aktuálnímu zdravotnímu stavu dětí.

(3)

(3) Osoby činné při zotavovací akci jako dozor průběžně kontrolují oblečení, obuv a lůžkoviny dětí, aby byly chráněny před provlhnutím a nedocházelo k prochlazení dětí. Dále kontrolují, zda děti dodržují osobní hygienu.

(4) Koupání dětí musí být přizpůsobeno počasí, fyzické zdatnosti dětí a jejich plaveckým schopnostem. Děti se mohou koupat jen za dohledu osoby činné při zotavovací akci jako dozor. Dohled může vykonávat jen osoba, která je schopna poskytnout záchranu tonoucímu. Koupat se děti smějí nejdříve 1 hodinu po hlavním jídle nebo po intenzivním cvičení.

(5) Při zimních zotavovacích akcích nesmí výcvik nebo jiná soustavná fyzická zátěž dětí přesáhnout 6 hodin denně.

§ 9

Závěrečné ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí České republiky č. 185/1990 Sb., o zotavovacích a jiných podobných akcích pro děti a dorost.
2. Vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č. 445/1992 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška Ministerstva zdravotnictví a sociálních věcí České republiky č. 185/1990 Sb., o zotavovacích a jiných podobných akcích pro děti a dorost.

§ 10

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. února do dne nabytí účinnosti této vyhlášky. 2011.

Ministr:

doc. MUDr. Heger, CSc., v. r.

-
- 1) Vyhláška č. 205/2009 Sb., o zjišťování emisí ze stacionárních zdrojů a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, ve znění vyhlášky č. 17/2010 Sb.
 - 2) § 30 odst. 3 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 274/2003 Sb. a zákona č. 392/2005 Sb. Vyhláška č. 148/2006 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací.
 - 3) Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.
 - 4) Vyhláška č. 6/2003 Sb., kterou se stanoví hygienické limity chemických, fyzikálních a biologických ukazatelů pro vnitřní prostředí bytových místností některých staveb.
 - 5) § 3 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění zákona č. 274/2003 Sb. Vyhláška č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění pozdějších předpisů.
 - 6) Vyhláška č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, ve znění pozdějších předpisů.
 - 7) Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
 - 10) Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 352/1999 Sb., zákona č. 37/2000 Sb. a zákona č. 132/2000 Sb.
 - 11) Zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 114/1995 Sb., zákona č. 14/1998 Sb. a zákona č. 58/1998 Sb.
 - 13) § 9 vyhlášky č. 328/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro mléko a mléčné výrobky, zmrzliny a mražené krémy a jedlé tuky a oleje, ve znění vyhlášky č. 347/1999 Sb. a vyhlášky č. 90/2000 Sb.

- 14) Vyhláška č. 327/1997 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), h), i), j) a k) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich, ve znění vyhlášky č. 89/2000 Sb.
- 15) § 2 písm. e) a f) vyhlášky č. 107/2001 Sb.
- 16) § 2 písm. a) vyhlášky č. 376/2000 Sb.
- 17) Vyhláška č. 292/1997 Sb., o požadavcích na zdravotní nezávadnost balených vod a o způsobu jejich úpravy, ve znění pozdějších předpisů.

DESATERO pro pracovníky vykonávající činnosti epidemiologicky závažné (vzniklo úpravou textu z kap. 4.3. Učebnice Technologie přípravy pokrmů)

1. Před nástupem do činnosti podrobit se lékařské prohlídce, vlastnit Zdravotní průkaz.
2. Dostavit se k mimořádné lékařské prohlídce při horečnatém, průjmovém nebo hnisavém onemocnění kůže a sliznic, při onemocnění i podezření z onemocnění přenosnou nemocí u sebe nebo spolubydlícího či spolupracovníka. Musí vždy upozornit lékaře na svoje zaměstnání - činnost na táboře. Bezodkladné ošetření i drobných řezných ran a oděrek.
3. Pečovat o tělesnou čistotu, co nejčastěji si mýt ruce, zejména po použití WC a manipulaci s odpady a vždy při přechodu z nečisté práce na čistou, zásadně však před započatím vlastní práce. Nehty na ruku mít krátce přistřižené a čisté, vlasy upravené a kryté.
4. Nosit ochranný oděv (plášť, zástěru, rukavice apod.) při vykonávané práci, vyměňovat jej při hrubším znečištění, a odkládat jej i při krátkodobém opuštění pracoviště, zejména před použitím WC a při přechodu z nečisté části provozu na čistou a také naopak.
5. Užívat jen schválených a předepsaných pracovních postupů. Všimnout si kvality a nezávadnosti zpracovávaných surovin. Závadné nebo podezřelé vyřadit z dalšího zpracování.
6. Chránit suroviny, polotovary, nápoje a stravu před stykem se zvířaty, hmyzem, ptáky a nepovolanými osobami. Suroviny skladovat a zacházet s nimi dle doporučených postupů tak, aby nedošlo k narušení jejich zdravotní nezávadnosti.
7. Průběžně odstraňovat kuchyňský a komunální odpad hygienicky nezávadným způsobem.
8. Udržovat v čistotě své pracoviště, pracovní nářadí, ochranný oděv a obuv, dodržovat provozní řád na pracovišti.
9. Používat čistý kapesník při ošetření nosu a úst, při kýchání a kašli dbát na to, aby se kapénky slin a hlenu nedostaly do potravin a připravovaného jídla nebo nápoje.
10. Soustavně sledovat novinky související s vykonávanou činností a požadavky na hygienu.

Použitá a doporučená literatura:

- 1) Táborové vševědy č. 3, 3+, 10 (Klubko Brno)
- 2) Poslední znění zákona 258/2000 Sb. a souvisejících vyhlášek MZ
- 3) Vybrané paragrafy pro vedoucí táborů, nakladatelství Mravenec Brno
- 4) Učebnice Technologie přípravy pokrmů (Hana Sedláčková, Pavel Otoupal) Fortuna 1998

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 106/2001 Sb.

Podmínky pro podávání a použití některých potravin a přípravu pokrmů

1. Na zotavovacích akcích nelze podávat ani používat potraviny nebo pokrmy, které mohou být zdravotně závadné.
2. Technologie výroby pokrmů a jejich uvádění do oběhu musí být v souladu se správnou výrobní praxí.
3. Potraviny, které nelze skladovat podle podmínek výrobce nebo požadavků zvláštního právního předpisu⁷⁾, musí být bezprostředně po zakoupení tepelně zpracovány (například zmrazená zelenina, maso) nebo ihned vydány ke konzumaci.
4. Na ZA nedoporučujeme používat:
 - mléko a mléčné výrobky z mlékárensky neošetřeného mléka;
 - zmrzlinu vlastní výroby a porcovanou zmrzlinu;
 - tepelně neopracované masné výrobky;
 - tepelně neopracovaná nebo nedostatečně tepelně opracovaná vejce a výrobky z nich;
 - majonézu vlastní výroby a výrobky z ní;
 - houby mimo distribuční síť.

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 106/2001 Sb.

Vzor posudku o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci

Jméno, popřípadě jména a příjmení posuzovaného dítěte

.....

datum narození

adresa místa trvalého pobytu nebo jiného pobytu

Část A) Posuzované dítě k účasti na škole v přírodě nebo zotavovací akci

a) je zdravotně způsobilé *)

b) není zdravotně způsobilé *)

c) je zdravotně způsobilé za podmínky (s omezením)*)

.....

.....

Posudek je platný 12 měsíců od data jeho vydání, pokud v souvislosti s nemocí v průběhu této doby nedošlo ke změně zdravotní způsobilosti.

Část B) Potvrzení o tom, že dítě

a) se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním ANO - NE

b) je proti nákaze imunní (typ/druh)

.....

c) má trvalou kontraindikaci proti očkování (typ/druh)

.....

d) je alergické na

.....

e) dlouhodobě užívá léky (typ/druh,dávka)

.....

datum vydání posudku

.....
podpis, jmenovka lékaře
razítko zdrav. zařízení

1) Poučení: Proti části A) tohoto posudku je možno podat podle ustanovení § 77 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, návrh na jeho přezkoumání do 15 dnů ode dne, kdy se oprávněné osob dozvěděly o jeho obsahu. Návrh se podává písemně vedoucímu zdravotnického zařízení (popř. lékaři provozujícímu zdravotnické zařízení vlastním jménem), které posudek vydalo. Pokud vedoucí zdravotnického zařízení (popř. lékař provozující zdravotnické zařízení vlastním jménem) návrhu nevyhoví, předloží jej jako odvolání odvolacímu orgánu.

Jméno, popřípadě jména a příjmení oprávněné osoby

Vztah k dítěti

Oprávněná osoba převzala posudek do vlastních rukou dne

.....
podpis oprávněné osoby

Posudek byl oprávněné osobě do vlastních rukou doručen dne

(stvrzuje se příloženou "doručenkou")

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

*) Nehodící se škrtněte.

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 106/2001 Sb.

Minimální rozsah sortimentu vybavení lékárníčky pro zotavovací akce

Léčivé přípravky (pouze ty, jejichž výdej není vázán na lékařský předpis):

- tablety nebo čípky proti bolestem hlavy, zubů (analgetika)
- tablety nebo čípky ke snížení zvýšené teploty (antipyretika)
- tablety proti nevolnosti při jízdě dopravním prostředkem (antiemetika)
- živočišné uhlí
- nosní kapky na uvolnění nosních dýchacích průchodů (otorinolaryngologika)
- kapky, roztok (sirup) nebo tablety proti kašli (antitusika, expektorancia)
- kloktadlo pro dezinfekci dutiny ústní a při bolestech hltanu (stomatologika)
- mast nebo sprej urychlující hojení např. spálenin (dexpantenolový sprej)
- oční kapky nebo oční mast s dezinfekčním účinkem, oční voda na výplach očí (oftalmologika)
- mast nebo gel při poštípaní hmyzem (lokální antihistaminika)
- tablety při systémové alergické reakci (celková antihistaminika)
- přípravek k dezinfekci kůže a povrchových ran
- dezinfekční prostředek na okolí rány
- inertní mast nebo vazelína

Obvazový a jiný zdravotnický materiál:

- gáza hydrofilní skládaná kompresy sterilní, různé rozměry
- náplast na cívce, různé rozměry
- rychloobvaz na rány, různé rozměry
- obinadlo elastické, různé rozměry
- obvaz sterilní, různé rozměry
- obinadlo škrťící pryžové
- šátek trojcípý
- vata obvazová a buničitá
- teploměr lékařský

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- rouška resuscitační
- pinzeta anatomická
- pinzeta chirurgická rovná
- lopatky lékařské dřevěné
- lékařské rukavice pryžové
- rouška PVC 45 x 55 cm
- dlahy pro fixaci, různé rozměry

Různé:

- nůžky
- zavírací špendlíky, různé velikosti
- záznamník s tužkou
- svítilna/baterka, včetně zdroje

Použitá literatura:

- HORNYCH, Jaroslav. Zdravotník zotavovacích akcí. 7., přeprac. vyd. Praha: Český červený kříž, 2013, 184 s. ISBN 978-80-87729-03-8.
- Šimeček, Pavel, Suská, Jitka, Mrkva, Radova. Hygienické minimum pro kuchaře aneb osoby činné při stravování. 3. vydání. Brno: Klubko, 2011. 8. Táborový Vševed, 10.
- ŠTOLCOVÁ, Kateřina. Hygiena a zdraví nejen na táboře: podle původní aktualizace "Hygienické minimum" z května 2004 vyhlášky 106/2001 dle novely vyhláškou 148/2004 ze dne 24.3.2004. 1. vyd. Brno: Mravenec, 2006, 36 s. ISBN 80-86994-04-x.

Vydala: Jihomoravská krajská organizace Pionýra pro vnitřní potřebu
Údolní 58a, Brno 659 88, www.jmpionyr.cz
Publikace vydána v rámci projektu Pojďme spolu hrazeného z ESF

Prošlo jazykovou korekturou, neprodejné.

© Brno 2015

1. vydání